

EZT A SZELVÉNYT A LAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KÉRESKEDŐK

LEI 5 LEI

ÉRTEKBE, A VÁSÁROLT ÖSSZEGET SZÁZALEKAIIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOGLADJÁK EL

Ez a szelvény érvényes Jan. 26-ig.

J. Galsworthy: A menekülő asszony

Bemutató a Magyar Színházban

1

A második felvonás után, a szünetben a színház jobboldali dohányzó kálokájában két ur beszélget:

— Tudja ön pontosan, mit akar ez az asszony?

— Nem.

— Én se...

A dohányzó-kalicka előtt bíborkendővel egész fehér vállakon, fekete estélyi ruhában egy nagyon szép nő halad el...

Az egyik férfi:

— Jó nő, mi? Imeri?

— Nem, de próbáljuk meg...

2

A darabban ép erről van szó. A menekülő asszony hősnője: Clare, nem akar ez az ugynevezett jó nő lenni, a préda, aki a vonzást gyakorolja a férfiakra. Általában nem a nő, nem a nemi izgalom, nem a dekoratívitás akar lenni egy kispolgári álom rámbán, hanem szabad és csak ahhoz tartozni és azt szeretni, akit a lélek tisztaságával és a lélek repeső, mámoros szabadságában ölelhet át...

3

Persze senki se érti, se az apja, se a fivére, se a férje, se férje családja. Még a legközelebbi barátja se. Mindnyájan azt hiszik, hogy a szabadgondolkodó Malise az oka férjétől való eltávolodásának, majd a szakításnak... Holott nem így van. Elemi ösztöneivel érzi, hogy az olyan házasságot nem szabad folytatni, ahol már csak a társadalmi fikciók az együttélés pillérei. A környezet persze a fikciókhoz ragaszkodik. S mert Clare makrancos és elszánt, kezdetét vesszi az üldözés, előbb, hogy visszatérítsék, később, hogy tönkretegyék. Galsworthy könyörtelen határozottsággal menekülte. Hiszen valójában nem is Clare-től van szó, hanem az angol polgárról, az angol válási törvényről, az angol társadalomról, sőt a modern gépüzemi életéről, amelyben a lélek, a tiszta szándékok e kertje, hasznavehetetlen...

4

Galsworthy szándéka tehát fölötte széles. Ő képen át hajszolja Clare-t, egyre gyulatabb szituációk égő magján keresztül, mialatt próbálkozik békés megoldásokkal is...

Clare legyöngyülve az első nagy hajszá iramaiban, Malise-szel kísérli meg rendezhözni az életét. S meg is valószínű, ha ennek ugyan-osa nem volna ára. Az angol válási törvény ugyanis a csábított horribilis kártérítésre köte-

Valódi EmailOJA csakis eredeti dobozban kapható

lezi. Ha Malisenél marad, tönkretesz anyagilag és erkölcsileg is. Tehát innen is futni kell. Hogy hová? Maga se tudja: a menekülés már életpozíciója...

5

S az utolsó képben, mert Galsworthy nem tűr kompromisszumot, az üzött vad az üzöttség minden elképzelhető szimbólum-rekvizitumának háttérben (futtatás, vadászárság) egy előkelő vendéglő haljában bukkan fel felismerhetetlen szándékokkal, de annál elszántabb cselekvéssel. S amikor látja, hogy az ő szabadságát a társadalom frivolán tudja értelmezni, némi önváddal is, — megmérgezi magát...

6

Az ibseni Nóra ez angol változata sok tekintetben problematikus, sok miért merülhet fel, amiért Clarenek el kell hullani... Kétség-telen: a megoldásban sok a program. A drámaiban sok az abszurd és a firtatott. Mindegy! Érdemes és nemes játék s a problémája egészen végig gondolt...

Lényegesen javult a gazdasági helyzet Palesztinában

A textilipar és narancstermelés fejlődése és jövője. Az utóbbi évek bevándorlási statisztikája

(Jeruzsálem, december 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Palesztina gazdasági élete kezd ismét visszatérni a normális kerékvágásba, bár a munkanélküliség száma még mindig elég magas. A cionista közigazgatás legfőbb szerve a palesztinai exekutive az utóbbi napokban elkészült a munkatervezettel, amely teljesen meg fogja szüntetni a munkanélküliséget. Erre a célra az exekutive egy 150 ezer font sterlinges rendkívüli budget sürgős előteremtését kérte a londoni központtól.

A munkanélküliséget nagymértékben enyhítette az a körülmény is, hogy sok munkanélküli az utóbbi hónapokban elhagyta az ország területét.

Nem lesz érdektelen, ha ezzel kapcsolatban néhány statisztikai adatot fogunk közölni az utóbbi évek he, illetőleg kivándorlásáról. Az adatokat a „Mishar Vetaasia” című jeruzsálemi közgazdasági lapból vettük. Eszerint az utóbbi öt évben a következő zsidó népmozgalmi adatokat jegyezték fel Palesztinában:

Évszám	Bevándorlók sz.	Kivándorlók sz.	A kivándorlók százalék aránya
1922-ben	7850	1500	19%
1923-ban	7400	3450	47%
1924-ben	12850	2050	16%
1925-ben	33800	2150	6%
1926 okt.-ig	11700	4850	19%
Összesen:	73600	14000	19%

Az utóbbi évek átlagos 19 százalékos kivándorlási aránya normálisnak mondható, ha figyelembe vesszük más bevándorlási országok kivándorlási statisztikáját. Amerikából például az 1908-tól 1925-ig terjedő időben az összes bevándoroltak 33,5 százaléka vándorolt ki. Az 1926. évben Palesztinába bevándoroltak 64 százaléka Lengyelországból, 17 százaléka Oroszországból és 6 százaléka Romániából származik. Ezzel szemben a kivándoroltak közül 46 százalék lengyel, 15 százalék orosz, 6 százalék amerikai, 5 százalék romániai származású. A kivándoroltak legnagyobb része hiskereskedők, hisiparosok és hivatás nélküli egyének.

Meg kell jegyeznünk, hogy a fenti statisztikai adatok csupán a hivatalosan ellenőrzött bevándorlókat veszik figyelembe, de köztudomású, hogy az elmúlt öt évben rendkívül sok olyan egyén is vándorolt be az országba, akik nem lettek hivatalosan regisztrálva. Ez év október havában egyébként 641 új bevándorlót jött az országba.

Ez a hónap volt az első, amikor a kivándorlás nagyobb volt a bevándorlásnál, mert október havában 997 zsidó hagyta el az országot.

Az ipari és kereskedelmi helyzet az utóbbi hónapok folyamán lényegesen enyhülést mutat. A textilipar a nagy nehézségek ellenére is egyre nagyobb fejlődést mutat. Szakértők véleménye szerint ha sikerül megfelelő nyersanyag-termelést bevezetni, úgy ez az ipar nagy

Előjegyzési naptárak

cégnomással, megrendelhetők a

Bernát

papirosáruházaiban — Cluj

7

Az előadás simult a darab nemes realizmusához. A darab középpontjában, Clare szerepében Izáki Margit állott, a készség teljes játékaival. Mellette és körülötte a színház erőt sorakoztak fel: Laczó, Miklósi, Székelyhidy, Hojkó, Mihályffy, Kemény, Leövey és a darab epizódisták. Siker volt.

Gál Gábor

jövőnek néz s felbe.

Palesztinában most tesznek nagy reményekre jogosító kísérleteket a gyapot-termeléssel.

Erre a célra egy Praker nevű gyapottermelő-zsáktörő szövetkezetet alakított, amelybe eddig több mint ezer palesztinai mezőgazda lépett be, főként perza és kaukázusi származású zsidók, akik a termelésnek ebben az ágában egyébként is járatosak. Praker ezenkívül egy szövetkezetet alapított, amelynek célja megfelelő fondék és szövődéák felállítás, hogy a palesztinai nyersanyagot ne kelljen előbb féltermékké feldolgozni. Palesztinában ugyanis több nagyobb textilgyár van, így a Dalfiner-féle szelymgyár, a „Lodzia” posztógyár és egy trikotázsgyár.

A narancstermelés egyre nagyobb jelentőségre tesz szert Palesztina közgazdasági életében.

Ez érthető, mert ebben az évben a narancsszal beültetett földek dunája 50-60 font sterling tiszta hasznot eredményezett, sőt egyes gardák 75 fontos nyereséget értek el. Hogy milyen nagy a fejlődés ezen a téren, azt mi sem bizonyítja jobban, hogy néhány évvel ezelőtt 60-70 fontért meg lehetett vásárolni egy dunam narancsszal beültetett földet. A mezőgazdák egyre nagyobb figyelmet fordítanak a narancstermelésre és ebben az évben több mint hétezer dunam új földet ültettek be narancsszal. A palesztinai narancsok legjobb piaca ezidőszakra Kelet-Európa, de most történnék megfelelő lépések a nyugateurópai piac megszerzésére is.

A termelés ebben az évben közepes volt, tekintettel arra, hogy október végéig ropogant kevés eső esett.

A közepesen jó eredményeket csupán a dohány és narancs-termelésben érték el. 1926-ban 8971 dunam volt beültetve dohányyal. Az idei termést 550 tonnára becsülik.

Övendetes jelenségként kell megemlíteni, hogy míg majdnem az egész világon az életrangu szükségleti cikkek árai folytonos emelkedést mutatnak, addig

Palesztinában a drágasági index eső tendenciát mutat.

1922 januárjától 1926 októberéig kerek 25 százalékkal esett az elsőrendű szükségleti cikkek ára. Ennek megfelelően az állami üzemek is leszállítják az árakat. Így például 1927 januárjától kezdve a vasúti díjszabást leszállítják körülbelül husz százalékkal.

Általában megállapítható, hogy amennyiben a palesztinai cionista exekutive megkapja a kért 150 ezer fontos rendkívüli munkabudgetet, úgy már a legközelebbi hónapokban teljesen konsolidálódni fognak a gazdasági viszonyok s a palesztinai munkanélküliség is végtép megszűnik.

Felelős

Az üveghőhatás miatt a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

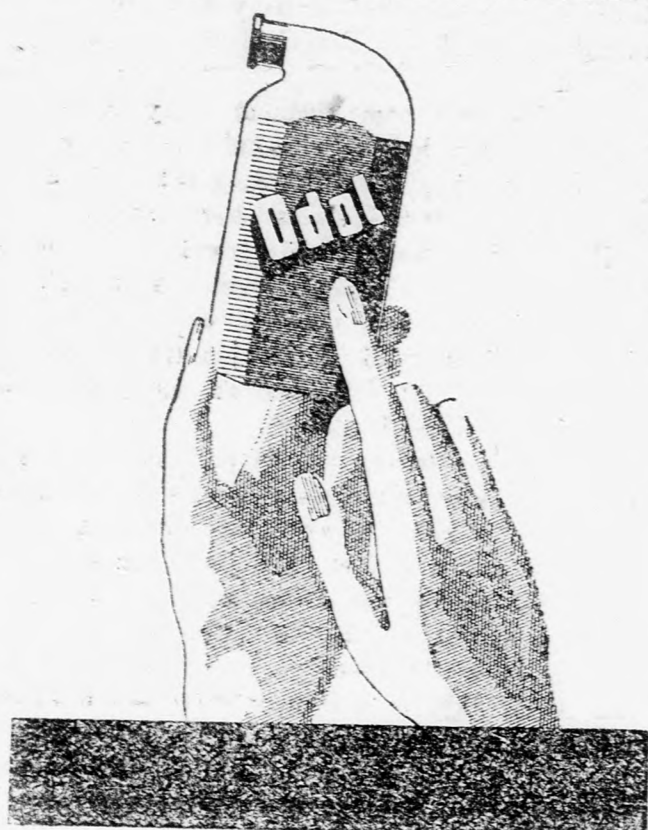
Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Ugy látszik... a legközelebbi próba...

Ennek alkalom... a legközelebbi próba...

Az igazság... a legközelebbi próba...

Az Odol a világ legkoncentráltabb szájvize. Néhány csepp elégséges! Tehát az Odol használata takarékos! Tehát az Odol olcsó!

IRÓK ÉS IRÁSOK

Pető Tibor:

A nagy keréken (versek)

Jó név Pető Tibor neve az erdélyrészi zsidó nemzeti mozgalomban. Agilis és lelkes és főleg aktív munkása annak a regeneráló életnek, ami nyolc esztendője szilik erre mifelénk céltudatosan és az általános zsidó kulturmunkába belekapcsolódjon. Cionistának lenni ma már nem jelenti azt, hogy az ember — népies szólammal élve — út a homlokára és azt mondja: tessék rendelkezni velem, én cionista vagyok! Komoly kulturális irányvonalat jelent az elgondolásokban és nemes ambícióval való telítettség. Aki cionistának vallja magát, annak ismernie kell a szétágazó nagy zsidó kultúrának egy igen jelentős és igen érdekes részletét: az utóbbi harminc esztendő politikai, szociális és művelődéstörténetét. Tudnia kell, milyen hatóerőkkel kapcsolódott bele az új társadalmi alakulásokba a zsidóság, melyek az ő utjai és reálisan nézve a dolgokat, mivé és milyen módon lehet valorizálni azokat a gondolatokat, amik minden jó cionistában ébren tartják a zsidó nép jövő boldogulásáért lüktető érzéseket.

Pető Tibor, aki talpig cionista, abban a kivételesen boldog helyzetben van, hogy elgondolásainak és zsidó érzésének nemcsak agilis szervező készséggel, nemcsak áldozatkész reális munkával, nemcsak az eszmének becsületes terjesztésével tud érvényt szerezni, hanem megvan a képessége, hogy a lelkéből forrott harmóniákat átöntse szép, megejtőn igaz sorokba. A versesgyűjtemény megannyi strófája csupa önvalóság, keserű, fájdalmas főjelölésai egy embernek, aki az élet nagy kerékén ülve, csak sötét fellegetek lát, „szédő halál-országot.” Lázos céltalanság tépdőse fájdalma sikolt egy verséből (Ahasvér-sors):

Örök Ahasvér végzete enyém
Szenvedéseknek örök rabja
Nem hoz megnyugvást Kippur napja
Lidércfenyéként sem orologat remény.

Csak zsidótárgy versein hullámszánk életvidám érzések. Még „Gálut” című versének fináléjára is az enyhe megbékülés melegét teregeti.

Mindenütt hajszolva
Mindig csak dalolva
Szombatot dalolva

Apróbb versei között jól hangzik egy nagyobb költeménye, „Mózes Nébb hegyén”, amelyben költői főmegasztolásban igyekszik visszaadni azt a percet, amelyben Mózes ország-hódító beszédét mond Israel fiainak.

Egy másik hosszabb lélegzetű költeménye a „Bucsu” című, amelyet „zsidó munkában ta-

nítványainak és munkatársainak, a karánsebesi Aviváns és Barisszának” ajánl.

S fogunk mi még talán együtt lenni uton Faradt, bus boljongók erdélyi Galinton,
Örök szántóvetők kiszikkadt ugarban
Vagy boldog emberek, egyszer Car Salomban.

Propagandavers, de meleg zsidó szívvel írva, Pető Tibor könyvét minden jó cionistának lehet ajánlani. Ha nem is minden ízében cionista írások, de kisugárzással egy jóérzésű,

Megszakadtak a nemzeti parasztpárt és néppárt kollaborációs tárgyalásai

(Bucuresti-Bukarest, december 28. Az Uj Kelet tudósítójától) A bukaresti sajtó ma újra foglalkozik a néppárt és nemzeti párt kollaborációs tárgyalásaival. Az „Adeverul” megállapítja, hogy a tárgyalások teljesen rányra jutottak, s a kollaboráció megvalósulására semmi remény sincsen. A tárgyalások megfeneklése az az oka, hogy a nemzeti parasztpárt conditio sine qua non kért a parlament feloszlását és új választások kiírását követelte.

A néppárt azonban ezen az áron nem vállalta a kollaborációt és így a tárgyalások megszakadtak. A „Cuventul” szerint az a tény, hogy az antiliberalis blokk nem jön létre, megpecsételi a kormány sorsát. A kormány fiatal tagjai tudvalevőleg mindent elkövetnek, hogy a kormányt a liberális párt gazdasági és politikai gyámsága alól mentessék. Ezzel a kísérlettel természetesen szembelyezkedik

képzett és dologtevő cionistának, akinek munkája például szolgálhat mindenkinek, aki cionistán akar résztvenni a zsidó munkában.

Pető Tibor első könyve biztató jele annak, hogy a „Nagy keréken” című könyvét teljesebb írások fogják követni. Ez az óhaj azonban csak a tartalomra és formára szorítkozik. Ami lelkesedést és az érzések frissességét illeti, a könyv nem hagy maga után kívánni valót. (sz. 1.)

a liberális párt, amely a magára hagyott néppártot könnyű szerrel fogja tudni az ügyek éléről eltávolítani.

Az idézett lapok értesítéseivel ellentétben, kor mánykörökből származó hírek szerint, a kollaboráció ugyan nem jött létre, a tárgyalások azonban korán sem szakadtak meg véglegesen. Egyelőre hallgatólagos megegyezés jött létre a két párt között, amelynek igen lazák a keretei, de a parlamenti tárgyalások során éreztetni fogja hatását abban, hogy a nemzeti parasztpárt tartózkodni fog a súlyosabb jelentőségű témáktól. Alkalmas időpontban azonban a két párt újra felveszi a tárgyalás fonalát és igyekszik fog a kollaborációt realizálni. Az újabb tárgyalásokra azonban csak tavasszor kerülhet sor, amikor a kormány legfontosabb törvényjavaslatait már tető alá hozta.

Meghalt Rainer Maria Rilke

Montreuxban, 51 éves korában váratlanul meghalt a modern német litteratura legjelentősebb egyénisége: Rainer Maria Rilke. Prágában született, Meyruok és Max Bród fantasztikus álmainak városában, melyből a görseim legendája indult el végeérhastelen utjára s mely sunnyi költő és művész lelket jegyezte el morbid képzelgésekkel, nemesbéli hangulatokkal. E keresztény és vallásos lelkületű költő lelkén mintha a régi zsidó kabbalisták ónos hangulata borongott volna: tele volt szimboliztikus homályal, titokzatos finomságokkal, érzésekkel, melyeket csak a zene eszközeivel lehetett volna tökéletesen kifejezni.

Versének különös pompájában egy tulfinomodott, dekadens érző tárgyaltalan sóvárgása zendült fel, egy indokolatlan és epedő érzalmeiség, mely irtózott a fénytől és megvilágító hatásoktól s inkább lemondott a közvetlenség irodalmi előnyeiről, semmint sebeit megmutassa a profán világnak.

Szomszéd, istentkéréső lélek volt, a keresztény világéret eszenoiális tartalmát megcsillogtató művész, aki az anyagot elszabadult lélek és érzés mámorában a halhatatlanság az örök élet fantomjait kergette. Fallépése torradalmi megmozdulást jelentett a német litteraturában, mely még a francia naturalizmus hatása alatt állott. Még D. tlew von Liliencron volt divatban, a modern ipari élet jármáiban nyögő nagyvárosi proletariátus és polgárság a fasciáló erejt D. hmel erőteljes liráján lelkesedik, amikor ez a tulfinomodt költő megszólal és lelkesedésbe hozza azt az exkluzív irodalmi tábor, melynek Franz Werfel, Stefan George, Stefan Zw. ig az irodalmi eszményei.

Rainer Maria Rilke nemes izlése, erős formazérke Párisban alakul ki, ahol egész közelről ismerkedik meg P. al Verlaine, Baudelaire költészetével, a l'art pour l'art irányzat lényegével. Mint Rodinnak, s nagy szobrászának titkára, egészen közelből látja a képművészeti alkotás kemény és küzdelmes feladatait. Itt, az emberi test leleplezett szépségeinek közelében tanulja meg testetlenül látni az idonok és vonalak játékát. Am a gall precizitás és homálytól való irtózás nem tud mélyebb nyomot hagyni lelkében, valami eredendő, szinte a terheltség súlyával ránehazódó nosztalgia vissza vonzza az „aranyvárosba”, első álmainak, első álomból riadtságának félszékébe, hogy a párisi atellerek világosságára, a párisi bulvardok tarka hullámszára a távoliság megszépítő fátylain keresztül nézzen vissza. Elvonatkoztatott, metafizikai víziók kerítik hatalmába ezt a par excellence auditív költőt, aki a maga érsésselt senei zengésű sorokban oldja fel, a lélek színeivel festi meg, színekkel, melyek távol állanak a

természet nyereségétől. Első könyve: a „Buch der Bilder” ilyen lélekkepeknek és vízióknak gyűjteménye, melyet a „Neue Gedichte” követ, ez a már teljesen szimbolizmusba vesző versesgyűjtemény. Verlainé és Francis Jammes költészetének attributumai elegyednek e versekben a germán lélek eredendő homályával, egy katolikus germán vallásos szomjusága eped bennük az égi mezők elyalumi boldogságáért, csak szejhető, alig megfogható hangulatok remegése vibrál csodálatos ötvözetű sorokban, ama költő, aki isten kezére hejtja alszatos fejét, akinek jószágban egy naiv, tudatosan naiv lélek magrandihetetlen akaratával hitt.

Külsőjében is valami preraffaelita elfinomultság és sáppataz dekadencia nyilvánul meg: egy tanulmányfej Dante Gabrielle Rossetti várlatkönyvéből. Mintha arobore avitt pergament lenne, melyre a sors és az élet küönös hieroglifákat írt, fejének bolizata görökus ivelésű, középkori szenvedelmek kifejezése ül rajta, elvegyülve a modern élet kuzsa vonalaiban.

Eibeszélérei hasonlóképen a hangulati elemek mélysége, a lélekrajz tökélessége jellemzi, irtózás mindentől, ami köznap, ami nem ünneplés, nem a szentségségesség hangulatából fakadó. Legjellegzetesebbek e prózai írásai közül a „Des Weiss von Liebe” és a magyarra is lefordított és nagy sikert aratott „Tod des Kornets Christoph Rilke” (Rilke Kornetás halála).

Rilke költészetének hatása nemcsak a német litteraturában volt termékeny, hanem a magyar irodalomban is. Különösen Kosztolányi költészte mutat erős Rilke-hatásokat (A szegegy kis gyermek panaszai stb.). Számos gyönyörű verse jelent művészi magyar fordításban melyek Kosztolányi Dzsó, Babits Mihály és Franyó Zoltán művészetét dicsérik.

Rilkével egy korszaka zárul le a német litteraturának, mely termékeny, bár hermetikusan lezárt korszak volt: a l'art pour l'art eszményének beteljesedése. Reakciója ennek az irányzatnak máris érezhető: az aktivista és dadaista tulzásokban, am bizonyos, hogy Rilke és a Rilke körül csoportosult költők művésze értékkállón áll ki minden ellenséges rohamot. (s. 1.)

— Crainic államtitkár différiában megbetegedett. Bukarestből jelentik: N. chifor Crainic kultuszminiszteri államtitkár, aki nemcsak író és művészvilágban, de a pártpolitikai különbség nélkül a köslet valamennyi rétegben nagy szimpátiának örvend, différiában megbetegedett. A kultuszminiszteri államtitkár állapota orvosai szerint súlyos, de nem életveszélyes.

Seb

(Cluj-Koloz tudósítójától.)

ben egy tiz amelynek kih életünkre na egyik legteki hitközség egy Székelyudvari zasságának ötve lés során Seba egy körülbelül ztilu alapítván zsidó kulturális

Az aranyla ten-utosi laká le. Gyermekek asszonyi roko párt, akiket a ciónk és virágo közvetlenebb gyermekek, tizen jött ünnepeink köztisetteletben nak. Legidősebb teri osztálytanaknak Sebestyén zszaki főtanácsor József ügyvéd mérnök. Vejel dr. Fischer Ti

Az aranyla családán kívül is. Magható és bilánok gyermek jöttek vir szöntökkel. V. szavait idéste é életpályáját, az teremtés művel teremtette meg nát és nagy, t fel magát a vá élet legjobbjai neki, hogy egy derék és bölcs szép napot.

A család ne dar szólt fel, követték, sm lyabb hatási v tette, hogy ezt lakodalmnak, a hozományt. E és megilletődöt valóban a hozoz ért ezt az t tekinti.

— A hozom korban már az módhoz, boldo megengedte, hog a napo. Éa ezt Isten előtt. A v telkemet ezenve nyozom és egy Glaszer főrabbi meg fogom állat dituk ezt a tel

A beszéd nag újra felszólt és kónt” jellemeste és Isten áldását beszéd végeztéve terembe és zsidó emelte az ünnepe

Még az este Dávid a főrabbi ajánlott telek a slatt lévő hatalm N: g: számos utok tése hárommillió valószínűleg iako

Sebestyén Dáv a mindennapos je

Sebestyén Dávid milliós alapítványt tett aranylakodalmán

(Cluj-Kolozsvár, december 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kedd este meghitt családi körben egy ünnepség zajlott le Kolozsváron, amelynek kihatásai azonban egész zsidó közösségünkre nagy jelentőséggel bírnak. Kolozsvár egyik legtekintélyesebb polgára, az ortodox hitközség egyik legrégebb vezetője, Sebestyén Dávid ünnepelte házasságának ötvenedik évfordulóját. Az ünnepség során Sebestyén Dávid bejelentette, hogy egy körülbelül hárommillió lej értékű nagystílusú alapítványt tesz később megállapítandó zsidó kulturális célra.

Az aranylakodalmán Sebestyén Dávid Egyetem-tosi lakásán meleg keretek között zajlott le. Gyermekek, unokák, dédunokák, vőke és az anyai rokonság övezte a Sebestyén házaspárt, akiket a nagy nap alkalmával a gratulációk és virágok öntözésével halmoztak el. A legkövetlenebb leendő ági rokonok közül hat gyermek, tizenkét unoka és három dédunoka jött ünnepelni. A gyermekek ma már mind köztisztviselőként álló vezetőtagjai a társadalomnak. Legidősebb fia, Sebestyén Mór, miniszteri osztálytanácsos Budapesten, utána következik Sebestyén Lajos építészmérnök, műszaki főtanácsos Debreczenben, dr. Sebestyén József ügyvéd és dr. Sebestyén Rózsa vegyész mérnök. Végül László Gyula bankigazgató és dr. Fischer Tivadar.

Az aranylakodalmán

Az aranylakodalmi ünnepségen a székebb családon kívül résztvett Glasner Ákiba főrabbi is. Magható és bájos jelenet volt, amint a jubileumok gyermekei, unokái és dédunokái sorban jöttek virágokkal, ajándékokkal és felköszöntőkkel. Végül a főrabbi egy szótár szavait idézte és jellemezte Sebestyén Dávid életművét, amely sok vonásban hasonlított a teremtés művéhez. Alulról kezdte, a semmiből teremtette meg, két keze munkájával vagyont és nagy, becsületos aktivitással küzdött fel magát a város első polgárává és a zsidó hitélet legjobbjává. És így, most megadatik neki, hogy egy tisztos nagy család körében derék és bölcs asszonya oldalán megérje ezt a szép napot.

Nem lakodalmán, csak eljegyzés

A család nevében először dr. Fischer Tivadar szólalt fel, majd egy tréfi pohárköszöntő következett, amelynek azonban annál komolyabb hatással voltak. Az egyik unoka kijelentette, hogy ezt az ünnepséget nem tekinthetik lakodalmának, mert hiszen még nem tették le a hozományt. Ekkor felállott Sebestyén Dávid és megilletődött hangon jelentette be, hogy valóban a hozomány még nincs letéve és ezért ezt az ünnepséget csak eljegyzésnek tekintik.

— A hozományt — mondotta — ebben a korban már az Istennek kell letenni, aki jó módhoz, boldog családi élethez segít és megengedte, hogy jó egészségben megérjem ezt a napot. És ezt a hozományt most le teszem Isten előtt. A város szívében fekvő legnagyobb telket emezzel a zsidó közösségnek adományozom és egy éven belül gyermekeimmel és Glasner főrabbival való tanácskozással alapján meg fogom állapítani, hogy milyen célra fordítsuk ezt a telket.

Az alapítvány

A beszéd nagy hatást keltett. A főrabbi újra felszólt és ezt a példát „utmutató csillagként” jellemezte Kolozsvár zsidósága számára és Isten áldását kérte a jubileum házaspárra. A beszéd végeztével az ortodox főkantor lépett a terembe és zsidó templomi dalok előadásával emelte az ünnepi hangulatot.

Még az este folyamán közölte Sebestyén Dávid a főrabbival, hogy a zsidó közösség felajánlott telek a Mikos Kelemen utca 19. szám alatt lévő hatalmas objektum, amely egészen a Nagy-szamos utóig terjed és hozzávetőleges értéke hárommillió lej. A nagystílusú alapítvány valószínűleg iskolai célokra fog szolgálni.

Sebestyén Dávid pályája

Sebestyén Dávid élete és karrierje nem tartozik a mindennapos jelenségek közé. Egyszerű falusi

zsidó családból származott és talmudista volt. Alig huszéves korában megözölyt. Rendkívül szorgalmas, törekvő energiájú férfi, aki még ma is regl-től estig dolgozik. Kőbányászattal foglalkozott, majd különböző építési vállalkozásokat létesített. Székelyhidason volt a kőbányája, ahonnan az ország leg-szebb épületeihez szállította a kőanyagot. Építési vállalatát először egyedül vezette, majd Lajos nevű építész fiával megalakította a „Sebestyén és fia” építkezési vállalatot, később pedig Reményik építéssel társulva, a „Reményik és Sebestyén” céget

Pörújításra van kilátás a frankhamisítók próbében

(Budapest, december 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint ismeretes, a frankper kúria ítélete január 7-kén lesz. Az „Esti Ujság” értesülése szerint az ítélet kihirdetése után Mankovics Béla, aki annak idején a 150 hamis frankot helyezett letétbe a Tűzhely Banknál, újrafelvételi kérvényt nyújtott be azon a címen, hogy nem tudta, hogy a bankjegyek hamisak voltak. Az új bizonyításoktól függ, hogy a bíróság elrendeli az újrafelvételt, vagy sem.

A német nehézipar ma már huszszázalékkal olcsóbban termel, mint Franciaország

Hogyan jöttek létre a nagy konszernek? Tíz igazgatója közül hetet elbocsátottak a Krupp-művek

(Berlin, december 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az a nagy koncentrációs mozgalom, amely az utóbbi hat évben végbement a német nehéziparban, befejezéshez ért. A koncentrációs mozgalom okairól dr. Reichert, a német vasgyárosok és acéltársaságok egyesületének elnöke a következőket mondotta:

— A koncentrációs mozgalom több okra lehet visszavezetni. Politikai ok volt a versaillesi szerződés, gazdasági ok volt a valuta leromlása Németországban, amely fölforgatta az ipari termelés egyensúlyát. A technikai ok Amerika előretérése volt, amely kényszerített bennünket, hogy a háborúra következő zűrzavar ellenére lépést tartsunk vele: és végül volt egy szociális ok is, mivel egy ideig azo hitték, hogy könnyebben lehet sok munkást alacsonyabb bérral foglalkoztatni.

Az első koncentráció

— Maga a koncentrációs mozgalom is több korszakra oszlik. Az első periódus a versaillesi békében rátkényszerített vámentes nyersanyagbehozatal ideje volt. A következő korszak a defláció volt. A márka árfolyama stabilizálódott és a vámkok ismét hatályba léptek. A világszoci konjunktúrát elvesztettük, a termelés a belföldi piacra szorult és az infláció alatt kialakult konszernek egyszerűen féltelmes versenyvárosok lettek, akik élet halálra harcoltak a belföldi piacért. Thyssen, Stinnes, Krupp, Gute, Hoffmann, Hoesch, Phoenix, Klöckner vettek részt ebben a harcban.

A francia infláció hatása

— Ez ekkor kezdődött a másik koncentrációs mozgalom, amelynek az volt a célja, hogy ismét fölépítsük rendszerűk a belföldi piacot és kikapcsoljuk a verseny káros formáit. Ez sikerült is szindikátusok és kartellek útján és úgy látszott, hogy ezzel meg is uszunk a deflációt. Közbejött azonban a francia infláció és az első következmény gyanánt egy olyan árzuhanást hozott a világszoci, amely teljesen versenyképtelenné tette Németországot.

— A magas vámvédő, a szállítási költségek és egyéb nehézségek ellenére a francia-balg-luxemburgi ipar kedvezőbb feltételek mellett dolgozott a német belföldi piacon, mint mi és ez ellen sürgősen tenni kellett valamit.

— Ez volt a koncentrációs mozgalom harmadik korszaka, amikor már a legmélyebb ok kényszerített bennünket az egyesítésre a termelés racionalizálása. Így jött létre a Vereinigte Stahlwerke, amelyben négy nagy érdekcsoport egyesült: a Thyssen-vállalatok, a Paolix, a Rhein Stahl és a Deutsch-Luxemburgische Bergwerkshütte A.G.

— A legmodernebb amerikai módszerekkel erő-

Talsák nélkül lehet állítani, hogy ugyesólván az egész modern Kolozsvárt Sebestyén Dávid, illetőleg vállalatai építették fel. Többek között Sebestyén Dávid építette a kolozsvári központi egyetem épületét, a hatalmas igazságügyi palotát, a Pasteur-intézetet, a felsőbb lányiskolát, a diákmenzát, a mentő-palotát, a két státus palotát, az Astoria szállót és számtalan hatalmas magánépületet. A háboru első évében Sebestyén Dávidot magas kitüntetés érte. Ekkor kapta meg a nemességet a „székelyhidasi” előnévvel. A kolozsvári zsidóság életében évtizedek óta vezető szerepet játszott. Közel harminc évig hosszabb-rövidebb megszakításokkal elnöke volt az ortodox hitközségnek.

Sebestyén Dávidot a „aranylakodalmán” alkalmából barátok és tisztelők számai keresték fel tiszteletükkel és jóhívásaikkal.

teljesen keresztülvitt gyors racionalizáció kezdődött, átértünk a takarékosabb meleggazdaságra, bezártuk a drágán termelő üzemeket és egyesítettük a munkafolyamatokat.

Ez látszólag antiszociális volt, mivel a munkások elbocsátását vona maga után, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a munkásoknál még nagyobb mértékben bocsátottuk el az alkalmazottakat, a magas hivatalnokokat, így például a Krupp-művek 10 igazgatója közül hetet bocsátottunk el.

A nemzetközi vaskartell

— Ennek köszönhető, hogy a német nehézipar világszoci színvonalat annyira megtudta tartani, hogy ez év őszén Thyssen Frigyes indítványára a nemzetközi vaskartell gondolatával léphettünk a világ első. A vaskartell valóban létrejött, de a kartell nem jött létre és így egy újabb francia infláció ismét súlyos ráskódásokat okozna a német acéltársaságok. Ha azonban a valutáris viszonyok stabilizálódnak Európában, akkor a német ipar már elég erős arra, hogy új szervezettel visszafoglalja régi helyét a világszoci.

— Sajnos, a jelek azt mutatják, hogy a viszonyok 1927-ben sem fognak stabilizálódni Európában és tavasszal újabb francia inflációra van kilátás, mert ha Franciaország nem tudja a hadiadósságok törlesztésére tett ígértét beváltani, a frank ismét zuhanni fog.

— Hogy milyen súlyos válságban van most a francia nehézipar, annak illusztrálására eulitok néhány számot. Juliusban, mikor a francia ipar teljesen akcióképtelenné tette a németet, Franciaország 20 százalékkal olcsóbban tudott termelni és eladni, mint Németország. Ma az arány fordítva van, Franciaország 20 százalékkal drágábban termel, mint mi. 1926 júliusában 90 aranymárkába került Franciaországban a rudvas métermázsája, ugyanez 1926 decemberében 150 aranymárkájába került a franciáknak. Az árak így aranyban is 66 százalékkal emelkedtek. Ha tehát a francia frank nem kezd ismét zuhanni, akkor igen kedvező év vár a német nagyiparra, mivel az angol sztrájk legkevesebb még egy félévig fogja éreztetni a hatását. 1921-ben, mikor sokkal kisebb méretű volt az angol sztrájk: hatását még másfél évig nem tudta kiheverni Anglia. Igen óvatossággal kell tehát még egy félévig fog tartani az angol sztrájk által elért konjunktúra. Mindezeket a prognózisokat természetesen keresztülvinné egy újabb francia infláció.

— Tíznapos udvari gyász Bukarestben a mikádó halála miatt Bukarestből jelentik: A királyi udvar a japán császár elhalálása miatt 10 napos udvari gyászt tart. A gyászba január elsője nem számít bele.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemese erdeilyi es bansagi zido-
sag napilapja.
Szerkesztők Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felolés szerkesztő dr. Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utannyomását csak a forrás
megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

A visszatérés éneke

Alázattal s megtört szívvel mondom,
nem szabad megamtol mossze mennem —
Amerre nezek: tört hevek avarja,
vele repül és vele vész a kedvem.
Én mindig adtam, mindent odaadtam
s cserébe mit se kaptam: vágynat —
Most visszatérni intenek a kinek,
mielőttü huraogja kong az elmulásnak.
Lángjaimat hős szavak csitítják,
szívem verését tettetés szava —
A jövőnek én hitelmét adtam,
de virágat már letelepte a ma.
Tart kaput az odaadásnak
szárjuk be lelkem: aiddt a magány —
A sferak zenéje zendüljön most már
és nemujon el a hazug csalogány!

Salamon László

— A kormány elismerte Pop Csicsó István jogszerűn mandátumát Bukarestből jelentik: A „Cuvantul“ érte-ülése szerint a kormány elismerte Pop Csicsó István jogszerűn szenátorságát, mert elnöke volt a gyulafehérvári nemzetgyűlésnek. Pop Csicsónak a semmitlenséghez intézett kérdést tudvalevőleg visszaküldték a szenatunhoz azzal az indokolással, hogy az iratok kiegészítésre szorulnak. A lap tudomása szerint a nemzetipárti politikus kérését a parlamenti szünet után azonnal napirendre tűzik és igazolni fogják mandátumát. A „Cuvantul“ hozzászól, hogy ez az igazolás a partok között kötött hallgatag politikai fegyverszünet következménye.

— A Palesztinshivatali közleménye. Dr. Silberbusch Julius professzor a razyrom-niai Palesztinshivatalok főnöke az Erdélyrezi Palesztinshivatal ügyeinek felülvizsgálása céljából a tegnap esti 8 órai gyorsvonattal Olajra érkezett.

— Vasúri baleset Gyulafehérvár mellett. Gyula hírvarról jelentik tudósítónk: Szerden hajnali 4 órakor az itteni állomásból kifutó t-hrvonat a pályaudvartól néhány kilométerre kitért. Két kocsi megrongálódott, a vasúti személyzet körül pedig kétfő személyesen megsebesült. A pályaszakasz szabadidővel egész napon át dolgoztak.

Vasárnap délután fél 6 órai kezdettel a Ferenc József-uti iskolában a kolozsvári Barisszák első kulturadéutánján

Giszkalay János előadást tart
„A zsidó történelem filozófiája“ címen

— Vaso meneti az arviz elöntött egy fűrésztelepet. Felolvisol tudósítónk távirata: Keddtől szerdára virradó éjjel hirtelen jágrajlás következtében a folyó kiáradt medréből és elöntötte az Elefánt fűrésztelepet, az ér haterás köbméter ist, valamint több hidat magával ragadott. A késő éjjeli órákban az ér spadni kezdett, ami eljétt vette a nagyobb veszélynek. A fűrésztelep csak nagy kerülővel köselíthető meg. Az anyagi kár meghaladja a kétmillió lejt.

Ideiglenes fegyverszünetet kötöttek az egymással szemben álló nicaraguai forradalmi csapatok

(Newyork, december 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nicaraguai forradalom képe még nem alakult ki teljesen. A legutolsó jelentések szerint a kormánycsapatok és a felkelő csapatok között 4 napon keresztül rendkívüli véres harc folyt. A kormánycsapatok az amerikai tengerészek által megszállott semleges zónára menekültek. Az amerikai tengerészek vezere: Laimer tengernagy közölte a kormánynak, hogy csapatát utasította, hogy a semleges zónát áttelepítendő katonát fegyverszünetet le, különben lehetetlen volna az Unió és a nicaraguai csapatok közötti összefüggés elkerülése. A forradalmárcsapatok kiűztek fel vannak szerelve.

Mexikó, december 29. Nicaraguában a két ellentétes tábor ideiglenes fegyverszünetet kötött. A kormánycsapatnak ugyanis 300, a felkelőknek 260 halottja volt és ezeket akarják a fegyverszünet alatt eltemetni.

— **Házasság.** Székely Sárika és Abel Oszkár ezton hivják meg rokonait és ismerőseit 1927. január 4 én, délután három órakor Str. Regina Mária (vot Deak Ferenc ut) 24. szám alatt tartandó egybekelési ünnepélyekre. (Minden külön értesítés helyett)

— **Repülőbaleset Kassa közelében.** K s sáról jelentik: Majdnem végzetessé vált szerencsétlenség ért a múlt héten egy kassai katonai repülőgépet. A pilót gyakorlatozott és Kassa környékét repülte fölül. Mikor Csécs fölé ért, a gép, hirtelen defektus történt és a mezőn le kellett szállnia. Miután közben beeredett, nem lehetett a gépet már kiavítani. A pilóta az egész éjszát hint tért a mezőn a gép mellett. Másnap reggel megérkezett a monteur Kassáról és rendezte a gépet, annyira, hogy a pilóta újra elindulhatott. Ekkor azonban váratlanul újabb szerencsétlenség történt. Alig jutott az európai ötven méter magasságra, mikor ismét lezuhant. A gép most már súlyosan megsérült, de a pilótának szerencsére eseményes módon nem történt semmi baja sem.

Underwood
a világ legjobb gépe. Gyári lerakat **Révész Béla** papírkereskedésében, Marosvásárhely

— **Kisztrófalvi földreges Durazzóban.** Rómából jelentik: A durazzói olasz követség jelentése szerint Durazzóban heves földlökéshez értek, amelynek következtében számos ház romba dőlt. Ezer ember hajlék nélkül van.

— **A kolozsvári zsidó nőgyűlet új akciói.** A kolozsvári izraelita jótékony nőgyűlet, a kolozsvári zsidóság jóléti intézményének ez a legserényebbje, új akciókat kezdett. A jövő hónapra tervezett bálját az egyesület nem tartja ugyan meg, de a meghívók himentek és az elnökség ezuttal is kéri az adakozókat, hogy jegyeiket épügy váltsák ki, mint más esztendőben, minthogy az egyesület ezidén több új inség-akciót folytat le, aminek nagy pénzre van szükség. Mindemellett meg akarja nyitni már a közeli hetekben a leányvárházat tiz beulakóval. Az agemenházat is létre kell hozni, szonféül a napközi otthon százharminc gyermekének ellátását is biztosítani kell. A gyermekek ruhazellásáról ezidén is az adakozó kereskedők gondoskodtak. De rendkívül folszaporított azoknak az inségességek a száma, akiket az egyesület házbér járulékokkal támogat. Ujabbban a jómódu zsidó gyermekégyes asszonyokhoz könyvet visznek, amelybe a látogatók bejegyzik neveiket és melléje azt az összeget, amit a szegénysorsu betegágyasok javára adakoztak. Ugyanígy a házszulandók és a barizsok esetében. A gard gok bar mive finnpeségén egybegyűlt pánzen a szegény ifjak számára töfilit vásárolnak. Ujabbban Neuberger

Zigmondné elnökő intenzívben foglalkozik azoknak a betegeknek az istapolásával, akik képtelenek a szükséges pénz és gyógyszerket előteremteni.

— **Professzor titulusú kapott az osztrák színészek doyenje.** B ecből jelentik: Az osztrák nagy színész a kormány nyugalmabavonulása alkalmából a „professzor“ címmel ruházta fel. Ebből az alkalomból a jeles művész egyik újsághoz a következő kedves visszaemlékezést küldte: „Megboldogult apimnak egyetlen vágya, egyetlen fiát az egyetemi katedrától előadni haláláig. Amikor ez a fiú komédiának ment, szakadás állott be közötte és közötte és es három estandig tartott, mindaddig, amíg Luibe Henrik a szakadás össze nem ragasztotta. 1926 december 19 én, ötvenhét év után, színpadi szereplésem utolsó rapján, az aryai kívánság teljesedésbe ment. Amikor Gutenbergba tegnapelőtt délután megérkeztem, egy csapat gyerek jött felém (és ezek unalmaso így közöztöttek: „Kézit csokolo, professzor ur!“ — Honnan tudjátok? — kérdem csodálkozva. Mire a gyermekek: A tanító bicél köötte velünk, hogy ezentul Tyrot urat professornak kell szólítani. Egy kis ravaszpraest fiu hozzám férközik és a fülembe sugtat: „De nehogy kedvet kapjon bennünket levizgástani!“ Egy csökökkel nyugtattam meg a nebuló. — Az „Erd“ című darabban nehéz csimékban jelenek meg, ezeket egy szomszédomtól, egy paraszti embertől kölcsönöztem. Tegnap viszravittem és elmondtam neki, milyen szép és meleg sikerem volt a bucsulódáson, amelyben Gonizot, a parasztot játszottam. A paraszt szeretettel nézte a csimékat egy ideig, aztán így szólott hozzám: Ötölök von bakkarosok, nagyon örülök, hogy nem hoztatok szégyent Tyrot ura!“

— **Párisban letartóztattak egy léghajózási igazgatót, aki Nemetszagnak kémkedett.** P ariából jelentik: A rendőrség letartóztatta Stranders Vilmost több léghajózási tarsaság igazgatóját, mert az a gyany merült fel ellene, hogy párisi utján Nemetszagnak részére kémkedett. Kihallgatása során megállapították, hogy angol állampolgár és az angol hadsereg volt tisztje. Stranders, dr. Webernek, a német kémzolgálat vezetőjének szolgálatában állott.

— **Leégett egy kisenevi börgyár.** Kisenevből jelentik: Bivol volt kisenevi polgármester börgyára leégett. A mentési munkalatok közben 3 munkás odaégett. Az anyagi kár meghaladja a 10 millió lejt, amelynek biztosítás révén csupán a fele térül meg.

A **matkabeusok könyve.** Fordította és magyarosítással ellátta dr. Dercsényi M. Ára 80 lejt. Dr. Alexander B.: Spinoza 80 lejt. Az Uj Kelet könyvsatályában.

A legfőköltesebb

Rádior
készülékek és alkatrészek. Vevőkészülékek

1-7 lampáig.

Leadó-
állomások. Kér en árajálatot.

Rádío Technica
Timisoara, — Piata Sft. Gheorghe

Aranyér
Anusol Soedecke

Aranyér ellen több, mint 25 éve a legjobban elismert szer Egy-zé-ü alkalmazás, biztos siker, minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyulad, sebes és vérző helyeket Art imas alkatrészekből mentes, reggel és este egy k.pocská lesz a végébe bevezetve. Minden patikában és drogeriában kapható

Gyár címe: **Goedecko & Co.**
Chem. Fabrik Leipzig
Raktár **F. H. Mees** Bucarest
Calea Griviței 61

Csütörtök
Telika ruha m szál Beck SZINI
A kolozs
Pénteken sít Szombaton d Vasárnap d Dunak Hétfő: Álár Szerda: sár Csütörtök d kering
A s Lengyel szinte öröm csütörtök es venc primad szegben a szil Szilvesz Szilveszter e bat délután tér fogja kö olyan műsor tele lesz mul változatos b b n nagy ér szerűbb arti dukciókat fo még sohasem lás lesz s a malc lesz. a ki megvált részvesz a kezdettel ma mácorral, Sz adását ezzel jogot nyer a mely tetszés adára egy ban maradt szilveszteri, már ársütija Jejeéről tá Játék a színészeink Ferenc új d hogy évtized néi mulatság nézban ugy darabtol.
Csütörtök: Napi b Pénteken 8 kes tá pészével egyszerű lárs k melyek bérlet Szombaton kes tá műsor feljogo radt fá hó foly előadás rozatsz Szombaton 8 netben. Vasárnap 4 árak. S Vasárnap fé ményi, B. Sor
Az id got, hogy ionjáb rendeljem női és fé

KÖZGAZDASÁG

Bizottságot küld ki a kormány a földgázkérdés megvizsgálására

A földgázháborút Bukarestben úgy akartak beállítani, mint Erdély iparának harcát a regát ellen

Medias Műgyes, december 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A látszólagos fegyverszüneti állapot ellenére, amelyet a közbejött ünepek hoztak magukkal, a kulisszák mögött tovább zajlik az ismeretes földgázháború. Mota Constantin kormánybiztos és a fogyasztók között. A sürgő küldöttségjuttatás Bukarestben végre felkeltette az illetékes körök figyelmét ezen nagyfontosságú kérdés iránt, amelyben addig csodálatraméltó tájékozatlanságot árultak el.

hogy az erdélyi gyárpár az olcsó termelési feltételek követelésével tulajdonképpen a regát ellen tör. Hosszu hetek munkájába került, amíg sikerült azt a hamis jelszót minden vonalon kiszorítani. A tényállás ugyanis az, hogy

a földgázvidéken a Tordai Sörgyár, a Tordai Üveggyár és a Tordai Cementgyár kivételével nincs olyan iparvállalat, amely a régi királyságban is megvolna,

viszont az említett gyárak is annyira specializálódtak, hogy a hasonló regát vállalatokat egyáltalán nem ériatik.

Mindeneket az akadályokat azonban sikerült elhárítani és — hír szerint — ennek előrelátható következménye az lesz, hogy a kormány bizottságot fog bízni a földgázkérdés megvizsgálására. Az érintett vállalatok és fogyasztók remélik azonban, hogy a Nemzeti Földgázhatóság, amelynek vezérigazgatója Mota Constantin, végül mégis be fogja látni, hogy a saját üzleti hasznának növelésére szánt költségeket nem lehet a fogyasztókra hárítani.

Emiatt haladt nehezen a földgázszindikátusba tömörült iparvállalatok és a földgázvidéken fekvő városok skálója, mert minden egyes tényezőt eszéről kellett informálni az egész konfliktus történetéről.

Akkorjuk során azonban az érdekeltek fogyasztók egy sokkal súlyosabb akadályba ütköztek, amely ellen alig lehetett védekezni, mert mai napig sem derült ki, hogy a támaszás milyen oldalról jött. Az egész földgázháborút ugyanis illetékes körök előtt úgy igyekeztek beállítani,

Ujabb kincstári bonokat bocsátanak ki. Bukarestből jelentik: A „Monitorul Oficial“ mai száma közli azt a dekretumot, amely a kormányt felhatalmazza államkincstári bonok kibocsátására. A dekretum értelmében azonban ezeket az államkincstári bonokat csak a régi bonok bevonására szabad fordítani.

Huszmillós fizetésképtelenség Aradon. Tudósítónk jelenti: Kleia D. Vilmos aradi kitermelő Rt. fizetésképtelenségét jelentett. A passzívok az öt-hatmilliós aktívával szemben mintegy 20 millió lejre rúgnak. A cég 40 százalékos gyűlési kvótát ajánlott fel hitelezőinek.

Románia még 1710 vagont követel Magyarországtól. Bukarestből jelentik: A napokban érkezett vissza Cristodorescu vezérfelügyelő Bésből, ahol részt vett annak a bizottságnak az ülésén, amely a volt osztrák-magyar monarchia vagyonát likvidálja az utódállamok között. A bécsi értekezleten több Romániát érdeklő vitás ügy került tárgyalásra, így többek között a Magyarország által kiszolgáltatott vasúti anyag kérdése is. A volt monarchia képviselői azon az állásponton vannak, hogy a Romániának eddig átadott mozdonyok és vagonok értéke már elérte a 230 millió aranykoronát, viszont a romániai kiküldött azt állította, hogy ennek a vasúti anyagnak a reális értéke sokkal kisebb. Ezenkívül a volt monarchia delegációja 368 millió aranykoronára becsüli a Magyarországból elvitt hadizsákmányt, amelyért megfelelő kártérítést kérnek Romániától.

A román delegátusok ebben a kérdésben illetékességi kifogást emeltek. Szóba került az értekezleten az a vitás ügy is, amelyből kifolyólag Románia még 1710 vagont követel Magyarországtól a békeszerződés értelmében. A bécsi értekezlet kimondotta, hogy februárban újabb ülésre hívja össze az érdekelteket, amelyen meg fogják oldani ezeket a vitás kérdéseket.

Az állami bányákban felemelték a szén árát. Bukarestből jelentik: A vasutügyi vezérigazgatóság a petrosényi, lupényi és lónai bányákban az alábbiakban állapította meg a szén árát: Aprószén tonnánként 982, aknaszén 1088, 44 százalékos aknaszén 1152, daraboszén 1340 lej tonnánként.

A jövőbeni adókövetéseknél be kell mutatni az üzleti könyveket. A kolozsvári pénzügyigazgatóság felhívja az adózók figyelmét arra, hogy a jövő évi adókövetések során mindenki köteles üzleti könyveit a bizottságnak bemutatni és a feltett kérdésekre a szükséges felvilágosításokat megadni. Ez az intézkedés azt jelenti, hogy az adókövetéseknél ezután figyelembe fogják venni az üzleti könyveket és így valószínűleg csökkenni fognak a túlajtott adókirovások. Az elmúlt évben tudvalevőleg az adókövető bizottságok nem vették figyelembe a hiteles üzleti könyveket és abból a fellevesből kiindulva, hogy minden kereskedő és iparvállalat egyenesen a kincstár megjárására törekszik, horribilis adókat vetettek ki, amelyek egyáltalán nem feleltek meg az adózók vagyoni

Tőzsde

A piac teljesen lanyha és tartózkodó.

Devizák	Valutapiac 1926 december 29 (Rador)								
	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3715—3725	—	—	488 1/2	3725	18823	13705	653 3/8	1985
Newyork ..	191—192	517	517	2524	192	71420	70825	3376 1/2	—
London	930—935	2509	2509 1/2	12255	934	8468	3440	163 7/8	485 1/2
Páris	770—774	2050	2050	—	783	2838	2807	134 1/8	396 1/2
Milano	870—880	2330	2317 1/2	115 1/2	865	3212	3172	152 1/2	451
Prága	537—572	1532 1/2	1532 1/2	—	572	2115 1/4	209770	—	296 1/4
Budapest ..	370—374	7245	7245	—	2700	—	9912	473 1/2	—
Belgrád ...	340—350	912 1/2	912	—	340	1260	124820	6957	176 3/4
Bukarest ...	—	277 1/2	270	1325	—	371	371 1/2	1775	58
Varsó	—	57 1/2	57 1/2	—	22	7939	7850	372 1/2	—
Bécs	2710—2730	7305	7305	—	2725	10081	—	476 3/4	—
Berlin	4570—4590	12820	12822	—	4600	17025	16877	80525	—

Száz lel árfolyama: Zürich (utó) — —, Páris 1325, Budapest 37100, Bécs 37100, Prága 1775.

Telikabát, szövet-ruha és estélyi ruha modelljeimet **mélyen is-szállított árban** kiárusítom
Beck-szalón, Szentgyház-ucca és Bocskai tér sark.

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

A kolozsvári román opera heti műsora
Pénteken szünet.
Szombaton d. u.: Faust.
Vasárnap d. u.: Babatündér, a „Tavaszi éneke“, Dunakeringő (ballet).
Hétfő: Alarcostáji
Szárda: szünet.
Csütörtök d. u. Babatündér, Tavasz éneke, Dunakeringő. (ballet).

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei.
Lengyel Irén föllépése. Nagy szeretettel, szinte örömmel és lelkesedéssel várja a közönség csütörtök estét. A kolozsváriak dédelgetett, kedvenc primadonnája fog újra, friss, viruló egészségben a színpadra lépni.

Szilveszteri és újévi kabaré sorsolással. Szilveszter estején az év utolsó előadásán essz-mbat délután az új év első előadásán szüfolt nézőtér fogja köszönteni a minisztereket. Az igazgatóság olyan műsört állított arra a két alkalomra, mely tele lesz mulatsággal, meglepetéssel. Gazdag műsoru, változatos kiegészítő kabaré lesz, melynek keretében nagy énekes táncos revüt rendeznek a legújabb szerűbb artista művészek: Schimaiék. Olyan produkciókat fog a közönség láthatni, amit Kolozsvárt még sohasem láttak. A kabarét keretében sorsolás lesz a nyeremények között 10 eleven újévi malac lesz. A megváltott jegy a sorsjegy, így tehát a ki megváltja a szilveszteri kabaréra a jegyét, részt vesz a sorsolásban. Újév délutánján 5 órai kezdettel megismétlik a kabaréelőadást, részben új műsorral, Schimaiék föllépésével. Az újév első előadását azzal akarja emlékeztetése tenni a színház, hogy mindenki, aki erre az előadásra jegyet vált, jogot nyer arra, hogy január hó folyamán valamely tetszés szerinti választandó hétköznapi előadásra egy ingyen jegyet kapjon, a néző birtokában maradt féljegy felmutatása ellenében. Ugy a szilveszteri, mint az újév délutáni előadás jegyeit már árusítja a pénztár minden elővételi díj nélkül. Jegyekről tanácsos már most előre gondoskodni.

Játék a kastélyban. Talán sohasem készültek színészeink olyan kedvvel újdonságra, mint Molnár Ferenc új darabjára. Egyhangú a megállítható, hogy évtizedek óta nem próbált a színpad ennél mulatságosabb, ötletesebb vígjátékot. A színházban ugynevezett „bomba“-sikert várnak az új darabtól.

Heti műsor

Csütörtök: Gül Baba. (Lengyel Irén föllépésével. Napi bérlet 34. szám A. Sorozatszám 208)
Pénteken 8 kor: Szilveszteri kabaré és nagy énekes táncos-revű Schimay Harmonyfour föllépésével. Sorsolással. Minden megváltott jegy egyszeremind sorsjegyként szolgál. Kisorsolásra kerül többek között tíz darab újévi malac, melyeket a nyerték azonnal átvehetnek. Napi bérlet 34. szám B. Sorozatszám 209.
Szombaton 5 órakor: Újévi kabaré és nagy énekes táncos revű Schimay Harmony Four új műsorával. Sorsolással. Minden megváltott jegy feljogosítja a nézőt arra, hogy birtokában maradt féljegyének felmutatása ellenében január hó folyamán valamelyik tetszése szerinti esti előadásra egy ingyen jegyet igényeljen. (Sorozatszám 210.)
Szombaton 8 órakor: Cirkuszhercegnő (Bérlétszűzetben. Sorozat 211.)
Vasárnap 4 órakor: Cirkuszhercegnő (Bendes helyárak. Sorozat 212.)
Vasárnap fél 8-kor: Annabál (Lengyel Irén, Nemányi, Tolnay, Ihaszszal. Napibérlet 35 sz. B. Sorozat 213.)

Az idő pénz elvét valósítja meg, aki nem szűnálja a fáradságot, hogy **Feljárnó fahórnemű szalonjában** Rákóczi-ut (Str. Grigorescu) 86. rendszámú **fehértémű** és ágynemű női és férfi szükségletét

december 30
mással
patok,
radalom képs
és a felkelés
ok az amerikai
er-sic-ap-tek
gy a sem egés
az Utó és a
kítűnően fel
egyversenőket
ket akarják a
...
en foglalkozik
olásával, akik
gyógyszereket
...
tt az osztrák
jelentik: Az
ormány nyugat-
rofesszor" cum-
omból a jelsz
vitézség kedves
ldogult épim
ld az egyetem
lkor ez a fa
tt be költés
ndig történe
k a szahadés
cember 19-én
plésem utolsó
sedésbe ment.
délután meg-
felem (és ez a
zeit csokoló
átok? — kér-
tek: A teríté
ul Tyrot utat
kis ravasz
ilembe segít
fűnkét levisz
am meg a ne-
rabbán nehé
egy szomszéd-
költésnőtem.
tam neki, mi
a bucsuló-
parasztot jét-
este a címa-
ozójuk: Őr-
ök, hogy nem
...
egy léghajó-
zagnak jém-
rendőrség le-
b léghajózási
nyanu merült
metország ré-
rán megállapí-
és az angol
dr. Webernek,
k szolgálata-
...
gyár. Kiseb-
polgármester
nkelatok köz-
agi kár meg-
nek biztosítá-
...
rdította és ma-
i M. Ára 80
80 lej. Az Uj
...
yer
lecke
ve a legjobb
zás, biztos
gzsűntet és
zó helyeket
gel és este
zette. Min-
apható
o & Co.
ozig
Bucarest
1

viszonyainak. Az adófelbeczési bizottság az érdekeltek érvelésére igen sok esetben meg is semmisítette a kivetőbizottság határozatát és kimondta, hogy az adóvető bizottságok respektálni kötelesek az üzleti könyveket. Ez a törvényes álláspont jutott érvényre a pénzügyigazgatóság fentemlített intézkedésében, amely kötelezővé teszi az üzleti könyvek felmérését. Azokat, akik ennek a rendelkezésnek nem tesznek eleget, a kivetendő adó kétszeresével, azonkívül pedig pénzbírsággal sújtják. Az üzleti könyvekben talált hamis adatokért az adózót háromszoros adóval fogják megbüntetni.

Negyenszáztalékos osztalékot fizet egy amerikai cégársaság. Nyugatról jelentik: A Wall Street körében óriási szenzációt keltett az a hír, hogy az U. S. Steel Corporation negyvenszáztalékos osztalékot fizet az idén a részvényeseknek. Ezt a horribilis osztalékot az amerikai nehézipari optimizmusával indokolják a jövő évi üzleti lehetőségek miatt. Amerikában bizonyossá veszik, hogy 1927 nem fog megőszölni a most lezáruló rekordévek.

Rövidesen parlament elé kerül az új halászati és bortörvényjavaslat. Bukarestből jelentik: Az új halászati törvény, valamint a szőlőművelés támogatásáról szóló törvényjavaslat a parlamenti szünet után azonnal a törvénykezés elé kerül.

Szabaddá tették az észvérek kivitelét. Bukarestből jelentik: A kormány gazdasági tanácsa szabaddá tette az észvérek exportját 5 éves kortól feljebb, fajra és nemre való költőbűnség nélkül. Exportdíj darabonként 5000 lej és minden egyes esetben a földművelésügyi minisztérium mellett szervezett speciális bizottság vizsgálja a szükséges az exporthoz.

Exportimport. Újabbban a következő külföldi cégek fordultak a tükerei kereskedelmi és iparkamarához romániai üzleti összeköttetések felvétele érdekében: Bulgarische Landwirtschaftliche Gesellschaft, Sofia, Uitzta H. Dimitr. 13. gabona- és takarmányexportőrök. — A. M. Bon & Co. Marseille, 9 rue Paradis, gabona- és szárított főzelékimport. — W. Silbermann & J. Houves Constantinople, Boite Postale 521 fa szeggyárakkal keresnek örszékötletést. — Heinrich Haas, Graz, Vorbeckgasse 7. borszínimportőr, havi szűréslete 3-4 osztásra. — Karl Matzsch, Ketzelsdorf bei Königshof a E. szőlészeti kellékek gyára. — Dem. X. Djinis, Piraeus, rue C. pedistrion 7. olajmagvakat importál. — M. Mishima & Co, Kóbe (Japán) vegyészeti gyár, könyvkötészeti kellékeket exportál.

Csehszlovákiában eddig hét és félmilliárd hadikölcsönt váltottak be. Pragából jelentik: A hivatalos statisztika szerint 1925 végéig 7,1 milliárdnyi hadikölcsönt váltottak be a negyedik átszámolás törvényre, ami 1926 végéig 7,5 milliárdra emelkedett. A takarékpénztárak szanálása után a pénzügyminiszter úr úr véleménye szerint a beaváltott hadikölcsönök végső összege 8,8 milliárdra fele emelkedni.

Thyssen Frigyes kilépett a nemzetközi acékkartell vezetőségéből. Parisból jelentik: A nemzetközi acékkartell tudvalevőleg a német-francia gazdasági közelség egyik legnagyobb jelentőségű momentumát volt, amelynek fontosságát még jobban kihangsúlyozta az, hogy a kartell elnöke Thyssen Frigyes ruhrvidéki nagyiparost választották meg, akit a passzív rezisztencia idején a francia megszálló csapatok letartóztattak. Thyssen Frigyes most a landaui német vádlottaknak a francia hatóságok részéről történt elítélése miatt lemondott a nemzetközi acékkartell vezetőségi tagságáról.

Ötvenmilliárdal inzulvens lett egy budapesti textilkonzern. Budapestról jelentik: Hempelens belga gróf budapesti textilkonzernje és annak finanszírozója, a Pesti Kontroll Bank fizetéképtelen lett. Ezt főképpen a magyar textilipar erős hanyatlásának és súlyos válságának tulajdonítják. A konzern passzívája 50 milliárd magyar korona. Ez a fizetéképtelenség az egész magyarországi textilpiacot erősen megrázkódtatja.

Estélyi és alkalmi ruhákra áttört és színes himnuszok, drillák és díszítések bordúros plissék párisi minták után készülnek a „Műhímző Szalon”-ban (Unité-a.) 15. emelet

SPORT

Haggybor házi tornaverseny. A Haggybor tornaszakszabása 1927 január 8-án este félnyolc órai kezdettel házi tornaverseny rendez a református gimnázium tornatermében.

Haggybor ping-pong verseny. Nagy érdeklődés előzi meg a Haggybor 1927 január 1. 2. helységavató ping-pong versenyét Cluj 1926 évi bajnokságát, melyt a Strada Gh. Baritu 12 szám alatti új helyiségben tartanak meg. — Ugyancsak január hó folyamán egy országos versenyt is rendez a club, melynek proposícióját újév előjén hirdetik szét.

Bauch Ernő üzletébe az téli szezonra gyönyörű perzsa, selym-gobelin, hímző- és mozaik **kézimunkák érkeztek** — azonkívül nagy választék **csipkék, gombok, napirányok és kozmikumok.**

FLESCH & FIUG sodronyárúgyár. Árad Gyártmányai: lánchálós acélágybetétek, ruhaskasztók, patkány- és egérszappanok, fészonyeket. Automatáin előállít mindenemű sodronyárut rajz vagy minta után.

Prima tűzifát legjuttányosabban hához szállít **Fischer faterp, C ui, Piara Garli 2** Telefon 1300 Telefon 1300

Butor Hálószoba, szép, jó és olcsó. **Siebold Fülöp** butorgyárában **Timisoara, II., Távíró-u. 19. sz.**

APROHIRDETÉSEK
Egyesületi hirdetésnél egy sor 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej, legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állásajánlatoknak 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja díjazás nélkül. Eljegyzési hírek díja 250 lej, eljegyzéseknek 150 lej

80 HP félstabil, Compound kondenzátoros gőzgép, 50, 55, 60 HP szivóga, 45, 60 HP Dieselmotorokat kedvező feltételekkel szállít Fie rich Testvérek gépgyára, Timisoara a. 2158

Perfekt német, magyar gyors- és gépiró férfi szonaira felvételt szombat megtartásával. Óráld levelező előnyben. Ajánlatot „Pedáns szorgalmas” jel gére — Mossehoz 2224

Filre terítőket és kelim munkákat legjuttányosabban részit Hí schöné, Reg. Ferdinand 101, ajtó No 5.

Harisnyakötést és fejlelt lego csobban készit a „Tricotaj” Cluj. Str. Avram Janku (Petőfi-u.) 27.

Jó varrótlan házhoz ajánlkozok napi 100 leiert. Cim: Str. Londrei No 9.

HUNWALD (Kaj. Str. Vlahujak (volt Magyar-u.) 1. Telefon 147

Butor legolcsóbban beszereshető, hitelképesnek részlet kedvezmény. **Klein I.** C. Reg. Ferdinand 69

Üvegcsiszolás, festékek, gyár. Táblatűveg reaktor és évegzési vállalat. Hibás tákrák újrafelcsiszolása 1907

Uj román kurzus kezdődik január 3-án, kedden, cetör órák és szombaton esteként 7-8ig. Calea Victoriei 2

Megnyit a Széchenyi-tér 34. sz. alatt tojás üzlet melyben minden nap szakszerűleg lámpásolt garantált friss tojást piaci ár an 50-100 dbig megrendelést hához szállítunk **HOLLANDER**

Déni szücs Cluj
Str. Memorandului 3.
Legrégibb Legmegbízhatóbb Legmodernebb
Telefon 12-12.

Ne hiányozzon asztaláról

„FLORA” MUSTÁR
a „FLORA” konzervgyár **Bucuresti, Str. Bozianu 25-31** készítményei a legjobbak és legizletesebbek

Cluji vezérképviselőt: **SZELE & KONKOLY**

Sok
A kormány hozzá az államnak, a tisztviselő pénzügyminiszter Manolescu, hozzá annak a gelnek tanulmányt adatot hordott térszerkesztésnek datt volna.
Alapos munkát, nagyon tölt egybe, amiban egész kereséssel-problémáról, hogy a bélezámitva, kilebékelt Román növekedett meg nollecsu — nem kar is 21 szere
A megagya egy kormány minisztériuma, mentje, egyszerű megmaradt, teh Románia tisztvisere legyen a 255 ezer tisztv 24-szerese a bé
Nos, ebből kusan következ állapítás: sok títár még tov kijelenti, hogy ugyanynire, h történi, ugy a vetéstől két év dos is lehet.
Könnyen leh továbbra fenn jó fizetésért leh títárnak sz a tisztviselőket fizet azonban ezt a hajják végre, t ségvetési katasz
Mi hát a te kétségbe, hogy stűgsebben ara ez sz első lépés zálásának, hogy a fizetésrendszer módhoz juttatná sen megszüntetn met, ami sz egé felfrissitené.
Az egyetlen kár szerint, a t Két lépitésre is egy vegyesbizot széinek bocsátat másik lépités ő alatt egyetlen t hanem mind n taltól elvont ré
A megoldás milyen esélyei tisztviselő-tulpro sajátos természet nagyon biztató tekintetében. Me Romániában ma van, mint amen Az eddigi rende voltaképen poli szor politikai aj latokért. Minden mada tisztviselő